

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno Jagiellońska 2. Telefon: Redakcja 78, Administracja 99. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 2 — 3 popoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 1 — 3 popoł. Administracja czynna od godz. 9 — 3 popoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 1 — 8 popoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9 — 3 i 7 — 9 wiecz. Konto czekowe P.K.O. № 80.750. Drukarnia — ul. Ś. to Jańska 1, telef. 3-40. CENA PRENUMERATY: miesięczna z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. ZAGRANICĄ 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrów przed tekstem 40 gr., w tekście 1, II str.—30 gr., III, IV, V, VI—35 gr., za tekstem—15 gr., kronika redakc., komunikaty—70 gr. za mm. jednosp., ogłoszenia mieszkaniowe—30 gr. za wysz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, za zastrzeżeniem miejsca 25%, w numerach niedzielnych i świątecznych 25%, za granicę 100%, zamieszczenie 25%. Dla poszukujących pracy 30%, zniżki. Za numer dowodowy 30 gr. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy, za tekstem 10-cio łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Szanse i trudności „Piatiletki”. HISZPANIA REPUBLIKĄ.

„La Situation économique et financière”, gospodarczy tygodnik paryski, organ zbliżony do grupy finansowej Banque de l'Union Parisienne, zamieszcza obszerną ocenę pracy Ameryka nina W. S. Wasserman'a o piatiletce sowieckiej, która się ukazała w przekładzie francuskim p. t. „La Russie, facteur mondial” (Rosja czynnikiem światowym).

„Sądzi się — pisze „Situation” — iż p. Wasserman, zapoznawszy się na miejscu w Rosji ze stanem rzeczy, rzucił w swej pracy dużo światła na problem rosyjski, otworzył oczy wielu ludzi, którzy w swoim optymistycznym doświadczeniu dotychczas iluzjami oparli na nieznajomości faktów”.

„Ważką, którą jest w gruncie rzeczy piatiletka, pisze p. Wasserman, toczy się o to, aby Rosja stała się krajem samowystarczalnym, a to w tym celu, by to, co się nazywa ustrojem „komunistycznym” mogło dalej egzystować. Każdy, kto stawia opór i szkodzi wykonaniu tego planu, jest uważany za kontrewolucjonistę i wydany w ręce Czeki”.

„Czy eksperyment sowiecki ma szanse powodzenia? Aby się powiodł, musi zwyciężyć i ominąć szereg niebezpieczeństw i trudności. A mianowicie: 1) osłabienie napięcia woli władz centralnych, 2) możliwość obniżenia zdolności produkcyjnej pracowników, 3) rozłam w łonie partii, 4) groźbę nieurodzaju w ciągu 2-3 lat, co pozwoliłoby zagranicy dyktować warunki swej pomocy, 5) groźbę inwazji i wojny, 6) groźbę niemożności zrównowagi bilansu płatności zagranicznych, 7) trudności wykształcenia odpowiedniego i fachowego personelu kierowniczego”.

„Mimo wszystkiej pięt rzęca się trudności, mimo głodu, który daje się od czuć w Rosji, braku fabrykatów, mimo tyranii, w atmosferze której nie wytrzymałyby żadna nacja europejska, mimo niesłychanego ograniczenia wolności w dziedzinie ekonomicznej i intelektualnej, sądzę jednak, że Rosja ma szanse zrealizowania większej części swego programu przebudowy wewnętrznej”.

Uwzględniając na pierwszym miejscu czynniki psychologiczne, p. Wasserman twierdzi:

„Trzeba pamiętać wciąż i na każdym miejscu, będąc w Rosji i pisząc o niej, o niesłychanym wysiłku propagandy, której poddani są Rosjanie od lat trzynastu. Radio, prasa, teatry, kina, wystawy sklepowe, afisze, rzeźba, malarstwo, literatura — wszystko jest wyzyskane bez reszty przez rząd dla zaagitowania i przekonania mas ludowych. Natomiast nie dopuszcza się do propagandy kontrewolucyjnej, wysyła się i wyolbrzymia każdy strach, każde zamieszki, które wydzierają się z granic. Mówi się wciąż robotnikom, że pracują tylko dla siebie, dla zrealizowania własnej utopii — raj na ziemi. Nie należy więc się ludziom: faktem jest, że duża część ludzi pracujących, a zwłaszcza młodzież, poddana w zupełności agitacji, propagandzie i wychowaniu sowieckiemu, wierzy w misję swoją i Rosji, jako pioniera lepszej przyszłości”.

Przechodząc z kolei do czynników materialnych, p. Wasserman analizuje szanse i warunki prac nad urzeczywistnieniem piatiletki w rolnictwie i w przemyśle rosyjskim.

„Kolektywizacja rolna, muszę to przyznać po nauce stwierdzeniu i wysłuchaniu opinii fachowców amerykańskich, pracujących w Rosji, — ma szanse powodzenia w tych rejonach rolnych, które się nadają do gospodarstwa w wielkich rozmiarach. Inżynier, Amerykanin, pisze p. Wasserman, który pracuje w komunie rolniej „Revolucja październikowa”, obejmującej 330 tysięcy hektarów, oświadczył mi, iż produkcja zbóż wynosiła w roku ubiegłym 60 pudów na hektar. W tym samym rejonie zbiór zbóż z gospodarstw chłopskich wynosił około 50 pudów z hektara. Organizacja i środki techniczne pozwalają kolektywom rolnym osiągać lepsze wyniki”.

„Jednocześnie, zauważa gdzieś dziej autor, bydlę, nierogacizna, konie są lokowane i pielęgnowane w kolchozach z taką troskliwością o higienę i komfort, o jakiej nie ma pojęcia większość mieszkańców współczesnej Moskwy”.

Rozważając dalej możliwości techniczne kolektywizacji rolniej, autor od

daje głos fachowcom, rodakom swoim inż. Haroldowi Ware i F. Stirniman'owi, którzy od 8-10 lat pracują przy organizacji technicznej kolchozów w Rosji, oraz jako instruktorzy: „Kolchozy i Sowchozy rolnie dadzą w przyszłości dobre rezultaty i za parę lat będą mogły zalewać rynek swą produkcją, aczkolwiek narazie największą trudnością do przezwyciężenia jest stworzenie i wykształcenie kadrowo odpowiedzialnych kierowników i instruktorów”.

Ale p. Wasserman nie przeczoł preszko, które ma i mieć będzie do zwalczenia piatiletka, jak również i ujemnych jej skutków. „Nie można nie dostrzec, pisze on, objawów niezadowolienia, które nurtuje wśród robotników i włościan, a w niektórych okolicach przerażenia w zamieszki i for malne bunt. Najważniejszą dzisiaj kwestią dla rządu sowieckiego jest bez wątpienia stosunek do chłopstwa, o raz nastroje panujące wśród tych mas. Nie można zapominać o tem, iż rząd jest jedynym nabywcą produktów rolnych, za które płaci mało i zdeproporcjonowaną naskutek inflacji walutą. Zmusza się dzisiaj chłopca do oszczędzania, do odmawiania sobie wszystkiego, a to w imię uprzemysłowienia Rosji. Czy wysiłek i nacisk rządu oraz nowej biurokracji sowieckiej może za stąpić tu z powodzeniem inicjatywę prywatną? — o tem zdecydować przyszedł. Chłoptwo może stawiać opór bierny, który a la longue byłby w stanie uniemożliwić wykonanie programu kolektywizacji rolnej i pozbawić rząd dopływu zboża niezbędnego dla wyżywienia miast i potrzeb eksportu”.

II.

„Jak się odbija już teraz piatiletka na gospodarce światowej?” — stawia pytanie W. S. Wasserman.

Trzy główne surowce, które stano wią podstawę eksportu Rosji, odpowiada autor, są to: zboże, drzewo, nafta. Rosja, która do roku 1928/29 nie figurowała w statystyce światowej jako eksporter zboża, zajęła już w roku 1930 bardzo wybitne miejsce w tym kierunku. Otóż według statystyki niemieckiej i amerykańskiej eksport zboża z Rosji w roku 1930 wyniósł około 130 milj. korey, licząc tylko zbo że (pszenicę) dorównującą w gatunku najlepszym gatunkom zbóż ka nadyjskich. Ogólne zapotrzebowanie rynków światowych na zboże nie prze kracza 800 milj. korey, która to cyfra jest w zupełności pokryta przez produkcję i eksport innych krajów rolniczych. A zatem owe 130 milj. korey wyeksportowanych przez Rosję przed stawia jedną szóstą ogólnej ilości i o tyleż zwiększa podaż na przesyconym nadmiarem zboża rynku światowym.

„Skutkiem ogólnej nadprodukcji zbóż oraz decydującej interwencji eksportu rosyjskiego wynika zniżka cen na giełdach zbożowych amerykańskich, które spadły z 1 dolara 30 centów za korzec do 55 centów”.

„Możnaby przypuszczać, ciągnie p. Wasserman, że ten spadek cen poniżej ceny kosztu własnego będzie tylko chwilowy, gdyż produkcja zmniejszy się z chwilą stabilizacji cen. Owszem, jest to rozumowanie słuszne, o ile chodzi o gospodarkę prywatną kapitalistyczną. Ale tu się ma do czynienia z konkurentem, który nie opiera się w produkcji na kalkulacji kosztów przyjętej w przedsiębiorstwie kapitalistycznym”.

„Jakże więc konkuruje z producentem tego typu? — pyta Wasserman. Możliwe to jest tylko pod tym warunkiem, że inne kraje przystosują swą stopę życiową do stopy życiowej Rosji, t. j. obniżą ją decydująco. „Rosja będzie w dalszym ciągu eksportować po cenach niższych od swych konkurentów, ponieważ musi zdobywać środki na piatiletkę przemysłu, na import maszyn, na budowę fabryk. Należy nie zapominać o tem, że w roku bieżącym wyda Rosja setki milionów dolarów na budowę największych na świecie hut i walcowni żelaza na Uralu i w Syberji, że dalsze miliony idą na budowę olbrzymich elektrowni na Dnieprze, na budowę fabryk traktorów w Stalingradzie, Rostowie, Czelabińsku, których produkcja ma sięgać 150000 maszyn rocznie, że w Austingradzie wykończa się budo wę fabryki samochodów, obliczonej na produkcję roczną 140.000 wozów i t. d. Na to wszystko trzeba zdobyć środki, a nie mogące otrzymać ich dro

gą kredytów zagranicznych, musi Rosja eksportować zboże, drzewo, naftę etc.

„Przypuściwszy nawet, że piatiletka się uda zupełnie, można śmiało li czyć się z tem, że przedtę jeszcze spo ro lat zaniin Rosja zjawi się na rynkach światowych jako eksporter produktów fabrycznych. Natomiast wyro sła ona nagle, przez jedną noc, na potę żnego konkurenta na rynkach surow ców i w tym charakterze przyczynia się waleń do zaostreżenia kryzysu światowego”.

„Fakt ten ilustruje nietylko przyto czony wyżej wzrost eksportu zbóż z Rosji, lecz również — i w wyższym je szcze stopniu — eksport drzewa i nafty rosyjskiej. Otóż w roku 1928 Rosja eksportowała tylko 2.320.000 stóp kwadratowych drzewa i zajmowała w rzędzie krajów eksportujących drze wo czwarte miejsce po Stanach Zjed noczonych, Finlandji i Polsce. W ro ku 1929 zajęła już Rosja trzecie miej sce wyeksportowawszy 3.337.000 stóp kwadr. drzewa. W roku ubiegłym zaś eksport drzewa z Rosji wyniósł w przybliżeniu około 8 miliardów stóp kwadr., co stawia ją odradu na pierw szym miejscu (Stany Zjednoczone — 4.272.000.000 stóp kwadr. w r. 1929). „Nafty wywozła Rosja w r. 1928 — 2.728.200.000 tonn, w r. 1929 — 3.618.500.000 tonn, w r. 1930 około 4 i pół miljarda tonn. A dzieje się to w chwili, gdy przemysł naftowy całego świata przechodzi kryzys nadpro dukcji i spadku cen i dąży za wszelką cenę do ograniczenia produkcji nafty i jej podaży. Ceny nafty spadły z 1 dolara 88 centów w r. 1926 do 55 centów w roku bieżącym”.

Reasumując wszystkie swe obser wacje i wszystkie dane, dochodzi p. Wasserman do wniosku następującego: „To, co się dzieje obecnie w Rosji jest olbrzymią, potężną kampanją prowadzoną w imię oszczędzania. Odbiera się ludowi wszystko, zostawia jąc mu tylko to, co jest niezbędne do życia. Wszystko się poświęca dla roz woju przemysłu. Trudno prorokować, zwłaszcza gdy chodzi o tak enigmatyczny problem jak Rosja, ale są dzę, że ustrój bolszewicki może się utrzymać i utrzyma się, o ile nie pod kopie go bierny opór chłopstwa i trudności wewnętrzne w łonie partii komu nistycznej”.

„Jak, w jaki sposób mogą się obro nić przed skutkami piatiletki państwa „kapitalistyczne”? — pisze p. Was serman. „Sądzę, że państwa zagrożone przez eksport rosyjski mają przed so bą otwartą drogę skutecznej walki konkurencyjnej przez utworzenie t. zw. „pool”, co oznaczałoby określenie dla każdego z krajów, wchodzących w skład „poolu” pewnego kontyngen tu eksportowego. Oczywiście byłoby to ograniczeniem, dołkliwym nawet wolności handlu, o ile chodzi o pewne produkty, ale byłaby to. Jak mi się zdaje, jedyna skuteczna broń w walce, której ofiarą musiałaby w końcu paść wszystkie kraje o słabszej orga nizacji gospodarczej i słabsze ekono micznie”.

R. K. G.

Popierajcie Ligę Morską

Wyjazd wiceministra Koca do Paryża.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

W dniu wczorajszym udał się do Paryża w sprawach, związanych z dalszymi pertraktacjami finansowymi o uzyskaniu pożyczki w wysokości 1 miljarda franków francuskich na dokończenie budowy linii Śląsk-Gdynia, podsekretarz stanu w Min. Skarbu p. Adam Koc. Pobyt jego w Paryżu potrwa 10 dni.

Dodatknie saldo handlu zagranicznego.

Tel. od wł. koresp. z Warszawy.

Według tymczasowych obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego bilans handlu zagranicznego w miesiącu marcu zamknięty został saldem dodatnim w wysokości 38.352 tys. zł. Wartość towarów przywiezionych do Polski wyniosła 125.475 tys. złotych. Wartość wywozu wyniosła 163.827 tys. złotych.

Utworzenie rządu republikańskiego.

MADRYT, 14-IV. (Pat). Król złożył władzę w ręce rządu admirała Aznara, który ze swej strony przekazał ją tymczasowemu rządowi republikańskiemu. Na czele tego rządu stanął Zamora. Rząd spraw zagranicznych objął Lerroux, wojny — Azana, spraw wewnętrznych — Miguel Maura, marynarki — Quiroga, finansów — Prieto, robót publicznych — Albornoz, pracy — Caballero, gospodarstwa — Barrios, oświaty — Dolos Rios. Król opuścił ma Madryt we wtorek wieczorem.

Proklamowanie republiki.

PARYŻ, 14-IV. (Pat). Agencja Havasa podaje w doniesieniach z Hiszpanji, że w Barcelonie, Kordobie, Saragossie, San Sebastian, Huelvie, Almeria i Vigo proklamowano republikę. Republiki proklamowano również w miejscowości Leon oraz w wielu mniejszych miasteczkach.

Abdykacja Alfonsa XIII.

PARYŻ, 14-IV. (Pat). Agencja Havasa w depeszy z Madrytu podaje, że król hiszpański Alfons XIII abdykował.

Po abdykacji.

MADRYT, 14-IV. (Pat). Po abdykacji króla na ulicach miasta zapanało niezwykle ożywienie. Na gmachu poczty powiewa sztandar republikański, którego pojawienie się wielkie tłumy powitały okrzykami i oklaskami.

Zarządzenia celem ochrony osoby króla.

LONDYN 14-IV. (Pat). — Agencja Reutersa dowiaduje się, że w Madrycie wydano szereg zarządzeń, mających na celu ochronę osoby króla.

MADRYT 14-IV. (Pat). — Przewizoryczny rząd republikański z Zamora na czele zebrał się w domu Miguela Maura. Zamora wyśłał dowódcę gwardji obywatelskiej San

Jak reaguje giełda.

MADRYT 14-IV. (Pat). — Gwardja obywatelska przysięgła się do tłumów, manifestujących na ulicy z racji ogłoszenia re

Państwo katalońskie.

BARCELONA 14-IV. (Pat). — Zarząd miasta i deputacje prowincji złożyły władzę w ręce ptk. Macii i jego stronników. Macia ogłosił komunikat, proklamujący państwo katalońskie pod rządami republikańskiemu.

Prasa francuska o przewrocie.

PARYŻ, 14-IV. (Pat). — Wiadomości otrzymane z Hiszpanji o zwycięstwie republiki i ogłoszeniu republiki w szeregu prowincji służą dzisiaj dziennikom za główny temat. Francja bezpośrednio zainteresowana jest w wypadkach, rozgrywających się w sąsiednim kraju. Zamieszki, które go rozdzierają, jak również wstrząsy, które mu grożą, będą miały oczywiście fatalny wpływ na sytuację gospodarczą, a nie pozostanie bez wpływu i na Francję. Z tego względu — pisze dziennik „La Journée Industrielle” — życzyć należy, aby kryzys obecny nie wywołał tych samych nieporządków, których widownią była Hiszpania przed 50 laty, lecz żeby spowodował ostateczne uzdrowienie sytuacji.

Wdzienniku „L'Action Française” Bainville nawołuje do rozsądku Hiszpanów. Niech spojrzą na to co się dzieje w Portugalji, — mówi Bainville — gdzie od czasu ogłoszenia republiki co chwila mają miejsce rewolucje i zmiany dyktatury. Straszniejszy jest fakt, że miejscowości, gdzie oddano najwięcej głosów na kandydatów republikańskich, są właśnie opuszczone przez komunistów. Oby tylko wypadki obecne — kołnier Bainville — nie doprowadziły do utworzenia sowietów na gruzach monarchji i przelotnej republiki.

Dowolne kombinacje i bezpodstawne pogłoski

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Od kilku dni w dziennikach stołecznych i prowincjonalnych ukazują się informacje o zamierzonych jakoby zmianach w składzie personalnym rządu. W kołach dobrze poinformowanych, do których zwróciła się agencja „Iskra” z prośbą o oświeślenie tych informacji oświadczone, że z redakcji tych wiadomości widać, iż nie powinno brać je poważnie. Są to przeważnie zupełnie dowolne kombinacje poszcze gólnych dzienników. Marszałek Piłsud

Rozporządzenie Rady Ministrów o cofnięciu dodatków do uposażeń.

WARSZAWA, 14. IV. (Pat). Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Nr. 32 przynosi rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia r. b. w sprawie cofnięcia dodatków, przewidzianych w ustawie skarbowej z dnia 21 marca 1931 roku.

Na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy skarbowej z 21 marca r. b. na okres od 1 kwietnia 1931 roku do 31 marca 1932 roku zarządza się co następuje: § 1. Cofa się od dnia 1 maja 1931 roku dodatki do uposażenia względnie zaopatrzenia, pobierane na podstawie

Wycieczka przemysłowców polskich dziś wyjeżdża do Moskwy.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Wobec wyjaśnienia dzielnicy przez poselstwo sowieckie w Warszawie dziś o godz. 7 min. 20 rano pociągiem na Niegorełoję udaje się do Moskwy wycieczka polskich przemysłowców, gdzie weźmie udział w dorocznym zgromadzeniu członków Sowpoltorgu.

Przed abdykacją.

MADRYT, 14. IV. (Pat). Wszyscy republikanie, którzy podpisali słynny manifest rewolucyjny w grudniu ub. roku, zebrał się ubiegłej nocy celem zastanowienia się nad dalszą akcją. Nocy tej rozszala się po mieście mylna pogłoska o wyjeździe króla. Pogłoska ta wywołała silne poruszenie. Grupy młodzieży urządziły manifestację, która przybrała większe rozmiary na Puerta del Sol, gdzie zebrało się około 3 tysięcy manifestantów. Gwardja cywilna biernie a nawet z sympatją odnosiła się do manifestantów. Jednakże na placu Cibeles manifestanci, przechodząc tamtędy w pochodzie, natrafili na opór policji, która po wezwaniu do rozejścia się dała salwę.

Książę Alba wręczył korespondentowi agencji Fabra w Paryżu pismo, w którym stwierdza konieczność zapobieżenia za wszelką cenę wojnie domowej. W piśmie ten Alba wyraża przekonanie, że abdykacja króla na rzecz księcia Asturji zachowałaby wszelkie niedogodności istniejącego stanu rzeczy, nie dając żadnych spodziewanych przez manifestantów korzyści. Książę Alba dodał, iż nie będzie odtąd współpracował nad żadnym kompromisem rozwiązaniem sprawy ustroju hiszpańskiego, uwzględniając interesy dynastji, albowiem Hiszpania przez swe obecne wybory ujawniła wyraźnie swą wolę w tym kierunku.

Członkowie rządu zachowują stanowisko niejedolite. Jedni uważają, iż muszą pozostać po stronie monarchistów, inni znów twierdzą, że wobec tak znamienitych wyników wyborów municypalnych w głównych miastach Hiszpanji nie mogą pozostać nadal u władzy. Opinia tych ostatnich zdaje się przeważać. Jednakże kierując się względami delikatności wobec króla, rada ministrów uznała za niemożliwe w zwykły sposób składać dymisję. Rada ministrów postanowiła natomiast po przedyskutowaniu sposobów wyjścia z sytuacji przedłożyć odpowiednią formułę królówi. Prawdopodobnie rada ministrów doradzi królówi wejście w porozumienie z poszczególnymi wybitnymi osobistościami politycznymi. Pogłoski o abdykacji króla, które następnie okazały się fałszywymi, spowodowały w Madrycie pewne manifestacje.

Ogółem w 49 miastach, w tej liczbie w Madrycie i Barcelonie, monarchiści uzyskali 595 mandatów, republikanie i socjaliści zaś 972 mandaty.

Pierwszorzędny dams i zakład krawiecki

G. LINT Trocka 4 m. 5

Wobec ogólnego kryzysu obniżyliśmy ceny

Kto wygrał?

WARSZAWA, 14. IV. (Pat). 14 b. m. w 28 dniu ciągienia 5 klasy 22 Polskiej Loterii Państwowej główniejsze wygrane padły na numery: 15 tysięcy złotych Nr. 146.422; po 5 tys. złotych — 11.904, 35.870, 49.078, 82.285 i 137.386; po 3 tys. zł. — 35.982, 125.774, 134.513, 136.028 i 147.517.

Giełda warszawska z dn. 14. IV. b. r.

WALUTY I DEWIZY:	
Dolary	8,92 1/2 — 8,94 1/2
Holandja	358,42 — 359,32 — 357,82
Londyn	48,35 1/2 — 48,46 1/2 — 48,5
Nowy York	8,918 — 8,938 — 8,958
Nowy York kabel	8,936 — 8,946 — 8,966
Paryż	34,91 1/2 — 35,05 — 35,3
Praga	26,42 1/2 — 26,49 — 26,57 1/2
Szwajcaria	171,9 — 172,35 — 171,4
Wiedeń	46,72 1/2 — 46,84 — 46,9
Berlin w obr. p.y.w.	212,46 — 212,4

PAPIERY PROCENTOWE:

3% budowlana	47,25
Pożyczka inwestyc.	90,00 — 89,50
5% Konwersyjna	49,7 — 49,0
6% dolarowa	72,00 — 72,0
7% Stabilizacyjna	82,50
8% L. Z. B. G. a. i. B. R. obl. B. G. R.	83,50
Te same 7%	82,50
4 1/2% ziemskie	52,25 — 52,5
4 1/2% warszawskie	58,50
8% warszawskie	73,75 — 74,0
8% Czerwonołowy	63,5
8% Kiele	61,50 — 61,75
10% Radomia	75,00
6% obl. poś. konw.m. Warsz. VI em.	51,25

AKCJE:

Bank Polski	130,00
Cukier	28,00 — 28,00
Hampel	140,00
Parowozy i il em.	78,00
Haberbusch	90,00

WIEŚCI I OBRAZY z KRAJU

Dwie polsko-litewskie konferencje graniczne.

Onegdaj na pograniczu polsko-litewskim w rejonie Trok i Druskienki odbyły się dwie konferencje graniczne poświęcone zlikwidowaniu zajęć granicznych oraz omówieniu sprawy otwarcia ruchu granicznego, w związku

ze zbliżającym się sezonem robót rolnych.

Obydwie konferencje dały pomyślny rezultat i doprowadziły do osiągnięcia porozumienia we wszystkich omawianych sprawach.

Niezwykła kradzież w Dunikowiczach.

W poniedziałek zamożny kupiec dunikowski Kopełowicz Urlel po zakwaterowaniu w jednej z kramiarni handlowej z kucami wilejskimi, otrzymał w gotówkę 185 dolarów i 135 rubli w złocie. Kładąc się wieczorem spać, znacząco nie sumował poduszki, obawiając się włamania. Wczoraj rano gdy się obudził zauważył, że przetrzeźniał, że leży na otomiane stojącej w przeciwnym kierunku, a okno prowadzące na podwórko stoi otworem. Poza to głowę miał tak ciężko jakby mu ją wypełniono oliwą.

Zanim wytrzymał sobie zasnął, metamorfoz, spostrzegł, że w całym pokoju panuje nieład, a okno prowadzące na podwórko stoi otworem. Poza to głowę miał tak ciężko jakby mu ją wypełniono oliwą.

Zuchwały napad na wesele.

W ubiegłą niedzielę w domu mieszkańca wsi Płocin (gm. krasnoleśkiej, powiatu modlińskiego), Andrzej Szypiel odbywał się uczta zabawa weselna jego pięknej córki Malwiny.

Podczas biesiady, na którą Szypiel zaprosił wiele gości, nagle do mieszkania wdarła się grupa nieproszonych gości na czele z Grzelichem Franciszkiem, Bardiłem Michałem i Barnowskim Piotrem — byliśmy adoratorami pięknej Malwiny, którzy wszczęli gwałtowną awanturę, wzywając bójkę

Krwawy koniec zabawy.

W lokalu Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej w Włdżach w czasie zabawy Budwicz Antoni ze wsi Romejki pchnął nożem w ple-

cy Januszwskiego Antoniego zam. w Włdżach. Powód — zazdrość. Budwicz przekazał sędziemu śledczemu w Olsie.

W tym momencie jednak zjawili się policja powiadomiona o zajściu, i bójkę zlikwidowała.

Napastników aresztowano i osadzono w areszcie. Podczas bójki zostało rannych 6 osób. (C).

wśród kolegów i również sam odczuwał, że konieczność potrzebny jest miejscowy instruktor, któryby przeprowadzał odpowiednie ćwiczenia z Odd. Dlatego odchodząc z tego Oddziału do wojska dla odbycia służby czynnej postanowiłem wszelkimi siłami dostać się do szkoły w wojsku, którą odbyłem w przeciągu czasu sześciomiesięcznego. Obecnie jak ja, tak i moi koledzy jesteśmy bardzo za doleni, że tak się wszystko złożyło dla naszego własnego dobra. Coż więc może być droższe i doskonalsze w kraju od obywateli rozumnych, z których całość się składa.

Piłys Wacław

Instruktor Oddziału Z. S.

GRÓDEK

+ TRAGICZNE POSŁIZGNIĘCIE SIĘ. Wczoraj mieszkanka wsi Kislele gminy gródeckiej 24-letnia Bohdanowiczowa Wasilisa zerpała wodę z przebrzeża w rzecze poslizgnęła się i wpadła pod lód. Wszelkie usiłowania uratowania spełniały na niemożliwość. Dople- ro po kilku godzinach wydobyto już martwą, skostniałą zwłokę. (C).

LEBIEDZIEWO

+ KWASEM SIARCZANYM ZA ZDRADĘ. Ciekła tragedia na tle romantyzmu rozegrała się w dniu wczorajszym w miasteczku Lebedziewo, gdzie niejaka A. Konówna oblała kwasem siarczanym swego byłego narzeczonego Piotra Niechwiedowicza. Powodem tego kroku Konówny była odmowa Niechwiedowicza ożenienia się z nią. Niechwiedowicz, który doznał ciężkich poparzeń przewieziono w stanie ciężkim do szpitala. Konównę aresztowano. (C).

RUDOMINO

+ Śmiertelne zezaczenie. W Białej Wacie (gmina rudomińska) zmarła wskutek zezaczenia Helena Hosiłówna.

Siostrę jej Janinę udalo się uratować. (C).

Poranek baletowy p. Sawinej-Dolskiej.

W niedzielę 12 kwietnia r. b. odbył się w teatrze „Lutnia” poranek baletowy znany w Wilnie baletnicy p. Sawinej-Dolskiej. Na program złożyły się: balet „Czerwony Kapturek” i tańce klasyczne i narodowe „Cz. Kap. bardzo starannie i ładnie ułożony miał ogromne powodzenie u publiczności, szczególnie zaś u dzieci, wykazał też zdolności kierownicze studium jako nauczycielki baletu.

Uczennice wykazały dobrą szkołę a niektóre zaś bardzo dobrą technikę, o ile można jej wymagać od tak małych dzieci.

W baletcie zwracały na siebie uwagę wykonawczynie ról matki (tańce klasyczne), Kapturka, bardzo dobrze popisywała się mała taneczniczka w roli myśliwego.

Największe powodzenie miały uce nice w „Czardasze” i „Piezicatto”, w którym zwracały uwagę „pointy” małej dziewczynki i dobra technika wykonywania.

Pozatem, jak zwykle, występowała z dużym powodzeniem i p. Sawina-Dolska w tańcach charakterystycznych i klasycznych, przyczem w ostat nich młoda artystka wykazała duże postępy. Z tańców charakterystycznych ogromny sukces odniósł taniec „Marynarzowi”, wykonany z dużą werwą i temperamentem.

Mimo niektórych defektów w wykonaniu uczennice studium koncert zro bił miłe wrażenie. Trzeba zanotować, że koncerty Sawinej-Dolskiej mają co raz większe powodzenie i jedyną sobie szersze rzesze publiczności.

Powódz kwiatów dla kierowniczk studium i pudełka z cukrami dla młodych artystek oraz przepelniona sala „Lutni” świadczyły o powodzeniu tego koncertu.

K. M.

DZIŚ W RADIO Godzina 20:30
Koncert z Budapesztu
15 kwietnia

Dwie gwiazdy filmowe: Marlena Dietrich i Charlie Chaplin.

KINA I FILMY

„Niebieski motyl”. (Hollywood).

Sternberg jest bezspornie jednym z naj większych artystów-reżyserów filmowych świata. On Murnau względnie — Murnau (twórca „Portiera z Hotelu Atlantic”, „Wescho du słońca”), on, Abed Ganc i jeszcze może dwóch trzech, nie więcej — to są naczelnie postacie obecnego świata filmowego. Nawisko każdego z nich na plakacie reklamowym filmu starczy za najlepszą jego reklamę, o czywiście dla tych, którzy poza samą fabułą danego kinodramatu i ładnymi nóżkami tej czy innej artystki interesują się czymś więcej jeszcze.

Nie lubię Janingasa, każdy film z nim ma pewien nieprzyjemny, naturalistyczny posmak, nikt nie zaprzeczy, że to jest świetnie zrobione, ale jednocześnie przykre, a czasem nawet wstrętne. W danym wypadku rozciąga się na cały film przedstawiający świat (żeby nie rzec — pół-swiata) obryzanej wojny wędrującego podzielnego kabaretu. Wszystko jest tak naturalistycznie ujęte, że aż niemal — cuchnie.

A jednak, pomimo to, jest to film bardzo wysokiej miary, jeden z najlepszych w tym sezonie, pełny, targający duszą widza dramat starego naiwnego w swej uczęstnej prostocie, człowieka, naiwnego jak niemowlę wobec pełnego niesłychanych niespodzianek i zaskaków, niesamowitych dłań brudów i kreatacji życia w zupełnie egzystencjalnym dłań brudów.

Postawił całe swoje życie na jedną kartę, której na imię kobieta, kartę w danym wypadku fałszywą i przegranej tragicznie. Dramat ten sfilmowany według powieści Tomasza Manna p. t. „Professor Unrat”, ma momenty prawdziwie potężne (kończące sceny z Rathem w roli kłowna), wstrząsające widzem z wielką siłą.

Sternberg z Janingsem jako wykonawcą postaci głównej, wykonali to po mistrzowsku Marlena Dietrich, pierwszy raz widziana w Wilnie, w tak wielkiej kreacji, wysunęła się na czoło, do pierwszego szeregu „gwiazd” filmowego firmamentu. Dala i typ i charakter niemal doskonały, o ile coś doskonałego można w ogóle stworzyć także i w tej dziedzinie. Wszystkie scene wyreżyserowane z nadzwyczajną precyzją i bogactwem pomysłów reżyserskich, np. pełne prostoty sceny pożegnania Rathy ze szkołą i jego śmierci to arcydzieła reżyserji kinowej.

Strona dziewczęca wyeksponowana prawdziwie artystycznie. Nie gadaliśmy, ale zato co za efekty dźwiękowe, jak bardzo a propo! Sceny z pianinem koguta w połowie i przy końcu filmu, biele zegary (wspaniały stary zegar wieżowy z wychodzącymi zeń apostołami i świętymi wyzyskany) np. i szereg innych znakomicie.

Nad program ciekawy tygodnik dźwiękowy Foka.

sk.

Anonimowi autorzy grożą zainstalowaniem maszyny piekielnej w wydziale opieki społecznej Magistratu.

Wczoraj Inspektorat Pracy otrzymał anonimowy list, zawierający szereg pogrozek pod adresem wydziału opieki społecznej Magistratu. Autorzy listu — „Bezrobotni” szeroko piszą o rzekomych bezprawach, jakie, ich zdaniem, głęboko zakorzeniły się w omawianej instytucji.

Jeżeli wierzyć anonimowym autorom listu, w wydziale opieki społecznej wszewchładnie panuje protekcja. która jest podobno nieodzownym i koniecznym warunkiem uzyskania czasowej pracy lub zasiłku. Bezimienni autorzy twierdzą dalej, że wydział opieki społecznej zatrudnia przez okrągły rok bezrobotnych bezdzietnych, prologując im pracę z miesiąca na miesiąc, gdy tymczasem bezrobotni obarczani rodzinami mrują z głodu, znajdując się w skrajnej nędzy, a wszelkie ich kołatania o pracę nie odnoszą najmniejszego skutku, bo nie mają

wszewchładnej „protegi”.

Następnie autorzy wskazują na ogromne rozgorzyczenie i oburzenie, jakie panuje z tego względu w szerokich rzeszach bezrobotnych, których nęda i głód lada moment popchną na drogę występku o ile miarodajne władze nie zlikwidują wczas wydziału opieki społecznej względnie od podstaw go nie zreorganizują. Czas nagli — twierdzą autorzy — niema ani chwili do stracenia, gdyż bezrobotni noszą się podobno z myślą wysadzenia w powietrze opieki społecznej (?!), która podług ich określenia jest bandą złodziei.

O ile w najbliższym czasie nie zajądą zmiany, w lokalu opieki społecznej pewnego dnia znajdzie się piekielna maszyna (!), która będzie jedyną godną odpowiedzią na stałe rzekomo pro wokoacje bezrobotnych.

List kończy się słowami „czekamy poprawy całego Magistratu”.

KRONIKA

Sroda 15 Kwietnia
Dziś: Anastazja.
Jutro: Lamberta b. m.
Wschód słońca — g. 4 m. 42.
Zachód — g. 18 m. 31.

Spęstrzenie Zakładu Meteorologii U. S. B.

W Wilnie z dnia 14 IV — 1931 roku.

Ciepłota średnia w milimetrach: 750

Temperatura średnia 0

najwyższa: + 5° C.

najniższa: - 7° C.

Opad w milimetrach: 0,1

Wiatr przeważający: cisza.

Tendencja barometryczna: spadek.

Uwagi: deszcz, śnieg, pogodnie.

GOSPODARCA

— Ugi w podatku samochodowym. Jak się dowiadujemy, władze wojewódzkie otrzymały prawo do stosowania 40 procentowej ugi w podatku samochodowym w tych wypadkach, gdy samochody i motocykle są pochodzenia krajowego.

WOJSKOWA.

— Pobór rekruta. Urząd Wojewódzki w Wilnie otrzymał szczegółowe instrukcje o wykonaniu czynności poborowych przez władze administracyjne i samorządowe. Instrukcja nakazuje w r. b. powołać:

Wszystkich mężczyzn podlegających powszechnemu obowiązku wojskowemu urodzonych w roku 1910, 2) mężczyzn, którzy przy poborze w r. ub. uznani zostali za czasowo niezdolnych (kat. B), 3) mężczyzn, którzy podlegają powszechnemu obowiązkowi służby wojskowej, a z jakichkolwiek względów tej służby dotychczas nie odbyli i nie stawili się do poboru, 4) mężczyzn, którzy zgłosili się do ochotniczej służby wojskowej przed osiągnięciem wieku poborowego, o ile nie odstąpiły całkowicie ustawowemu okresu czasu czynnej służby wojskowej — ochotniczo; 5) mężczyzn którzy zgłoszyli w odpowiednim czasie podanie do P. K. U. o przyjęcie do ochotniczej służby wojskowej; 6) mężczyzn, którzy uzyskali obywatelstwo polskie od czasu powstania państwa polskiego w drodze nadania i t. d. do roczn. 1888 włącznie, 7) poborowych którzy podlegają ponownemu zbadaniu komisji poborowej na podstawie art. 31 ustawy o powsz. obow. s. wojsk.

— Ostatnie posiedzenie Kom. sji Poborowej. Dziś 15 kwietnia odbyło się bezapelacyjne ostatnie posiedzenie ostatniej Komisji Poborowej w Wilnie, przy ul. Bazylińskiej 2. Jest to więc ostatni termin uregulowania swego statusu do wojska dla wszystkich tych mężczyzn, którzy tego w przepisany terminie z jakichkolwiek względów nie dokonali.

Z KOLEI

— Zmiany w taryfie towarowej. W dniu 24 marca zostały ogłoszone i wprowadzone w życie liczne zmiany w taryfie towarowej kolei normalnotorowych, uwzględniające większość życzeń Komitetu Taryfowego Państwowego Rady Kolejowej.

Do najważniejszych zmian należą: zniżki dla przewozu warzyw, winogron, owoców, jagód, maszyn rolniczych, rudy żelaznej, zniżki dla eksportu papieru; szczególne zniżki udzielone na przewóz drewna do tartaków, forniów, eksport papierówki i drewna tartanego przez porty i eksport obrzynków ze skór ludzkich skóry.

Również zaszła potrzeba odpowiedniego przerobienia taryf: polsko-sockiewickiej i niemiecko-polsko-sockiewickiej wskutek wprowadzenia na kolejach sockiewickich nowej taryfy towarowej od dnia 1 stycznia r. b. Prawy związane z tem są już na ukończeniu — nowe wydanie obywateli tariff spodziewane jest w najbliższych miesiącach. (2).

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZ.

— Świecone Legionowe. W górnej sali hotelu Żorza odbyło się w niedzielę zborowe Świecone Zw. Legionistów, które zgromadziło przeszło 200 osób, wśród których znajdowali się witali serdecznie przez gospodarzy p. o. Woj. Kirtiklis, gen. Dąb-Biernacki, gen. Mokrzecki i liczna gromada wszystkich i niższych szczebli, dawnych znajomych i kolegów broni. Z pał były p. Sztrallowa i p. Romer-Ochenkowska. Po poświęceniu posiłku przez O. Kapelana Krauzego, z zastępstwem ciępnego J. E. Biskupa Bandurskiego, zebrani zasiadli do snokowego, o tradycyjnych potrawach Świeconego.

Odczytano piękny list Biskupa Bandurskiego, pełen wspomnień o dawnych Legionowych Świętach Wielkiej Noży, poczem przemówił następująco gen. Dąb-Biernacki, potem długo p. Wojciecki. Następnie przy herbarcie rozprawiano o bractwie Legionowe, i wszystkie piosenki ilustrujące dzieje walk wojska polskiego przebrzmiały w sali.

— Ze Stowarzyszenia Rezerwistów i byłych Wojskowych. Wyzywa się członków Kola Wileńskiego Stowarzyszenia Rezerwistów i byłych Wojskowych, którzy zgłosili gotowość pracy w przysposobieniu wojskowemu, do stawienia się dnia 19 b. m. (niedziela) o godzinie 10-iej w lokalu Wojewódzkiej Federacji P. Z. O. O. (ul. Żeligowskiego 4).

Jednocześnie podaje się do wiadomości, wszystkich członków Kola, że uchwała Kola z dnia 13 b. m. została jednogłośnie wybrana na viceprezesa Kola p. inżynier Zdrojewski Marjan.

— Organizowane przez Zarząd Kola kursa wczorowe dla dorosłych w zakresie 7 kl. szkoły powszechnej, w najbliższych dniach zostaną uruchomione. Zapisy na wspomniane kursy przyjmuje Sekretariat codziennie w godzinach 16—20.

— Protest Gospod. Związków Zawodowych. Walne Zgromadzenie odbyte w dniu 12.IV.1931 r. Gospodarczych Związków Zawodowych Cegielników i Brukarzy kategorię zaproszono przeciwko zakusom Izby Handlowych i Przemysłowych na ubezpieczenie społeczne jak to powiększenia tygodniowo pracujących z 20 na 48.

— Z życia T-wa Opiekę nad zwierzętami w Wilnie. Zarząd Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami w Wilnie podaje do wiadomości że Dowództwo Okręgu Korpusu Nr. III rozkazem z dnia 30 marca r. b. L. 3609 (Per. R. 311) zezwoliło p. p. oficerom w służbie czynnej i nieczynnej na należanie do T-wa Opieki nad zwierzętami w Wilnie.

Przy tej sposobności komunikujemy, że Sekretariat T-wa mieści się przy ul. Tatar-

skiej Nr. 2 (Piętro, III Komisariat Policji Państw.) i czynny jest od godz. 18 od 19

ZEBRANIA I ODCZYTY.

— HHligiena i psychologia dziecka. W okresie od 17 b. m. do 22 maja b. r. odbywać się będą w gmachu U. S. B. wykłady z zakresu higieny i psychologii dziecka, zorganizowane przez Tow. Wychowania Przedszkolne go przy współudziale kursów pielęgnowania i wychowania dzieci w Wilnie.

Wykładowcą będą prof. Jasicki, dr. Z. Michajdzina, prof. Szyling-Stengiewicz, doc. dr. Bagninski, dr. Iszora, prof. Maniewicz, doc. dr. Abramowicz, dr. Tymiański, prof. Muszyński, pani Weryho-Radziwiłłowiczowa.

Zapisy w sekretariacie kursów pielęgnowania i wychowania dzieci — ul. Mickiewicza 22 m. 5. Codziennie oprócz świąt od godz. 17 do 19. Karta wstępu na wszystkie wykłady wynosi 12 zł. Dla członków Tow. Wychowania i Higienistek 6 zł. Poszczególne dni wykładowe po 1 zł. 50 gr.

Dochód na pomoce szkolne dla przedszkol.

— Ze Stowarzyszenia Lekarzy Polaków w Wilnie. We czwartek dnia 16-go kwietnia o godz. 20-iej w lokalu Wil. Now. Izby Lekarskiej (Mosowa 8 m. 21) odbędzie się zwyczajne zebranie Stowarzyszenia Lekarzy Polaków w Wilnie.

— Wileński Koło Związku Bibliotekarzy Polskich. We czwartek, dnia 16 kwietnia b. r. o godz. 8-iej wiecz. w gmachu Uniwersyteckiej Biblioteki Publicznej odbędzie się zebranie członków Kola z porządkiem dziennym:

1. Wnioski na zebranie delegatów (wysokość składek członkowskich, przeniesienie redakcji Przeglądu Bibliotecznego do Warszawy).

2. Referat p. Dr. Heleny Hleb-Kossakskiej p. t. „Pierwszy państwowy egzamin bibliotekarski”.

SPRAWY RZEMIEŚNICZE.

— Kurs przygotowawczy dla członków Z. M. R. W dniu 13 m. b. z inicjatywy Zarządu Centralnego Z. M. R. Wileńskiego został zorganizowany 16-todniowy Kurs przygotowawczy dla członków Z. M. R. z terenu m. Wilna.

Celem zaś Kursu jest przygotowanie członków na przyszłych kierowników Drużyn Młodzieńców Z. M. R. do których zorganizowania Zarząd Centralny przystąpił.

Wykłady odbywać się będą w lokalu Szkoły im. „Promieniści” przy ul. W. Pohlulance Nr. 14—19 o godz. od 18—21-iej.

— Wysłęgi Konne. Jak się dowiadujemy, z dniem 21 maja rozpoczyna się w Wilnie wysięgi konne z totalizatorem, które potrwają do końca czerwca r. b. Miedzy inn. w zawodach będą współzawodniczyć o palmę pierwszeństwa niektóre puki kawalerji i artylerji.

Program zawodów w opracowaniu.

— Choroby zakaźne. W ubiegłym tygodniu na terenie m. Wilna zanotowano 31 wypadków zeszaleń na choroby zakaźne, w tej liczbie na: ospę wietrzną 1; tyfus brzusny 1; pniowiec 8; błoniec 3; odrę 1; różę 2; kszusiec 2; grype 2; gruźlicę 8 (6 zgónów) i jądlicę 3.

W porównaniu z tygodniem poprzednim ilość zachorowań zmniejszyła się o 15 proc.

TEATR I MUZYKA

— Teatr Miejski na Pobulanie. Dziś po raz drugi arcyciekawa, pełna napięcia i sensacji sztuka Leo Lenza „W noc z ropy na czwartek”. Wspaniała gra zespołu z Lewicką, Sawicką, Jaskiewiczem, Kreczmarem, dyr. Zelterowiczem na czele, oraz barwne i efektowne dekoracje pomysłu J. Hawrylkiewicza zdobyły sobie na premierze pełne uznanie publiczności.

— Teatr Miejski w „Lutni” Dziś po raz 11-ty „Koniec i Początek”, słoneczna, pełna wdzięku i humoru komedia M. Maszyńskiego w świetnej reżyserji Karola Wywryczy-Wichrowskiego. Dowcipny i fineryjny dialog, przeobrażająca sytuację, oraz doskonałe zrysywane postacie — oto zalety, które mi „Koniec i Początek” zdobył sobie publiczność wileńska.

— Sztuba — jako popołudniowa w Teatrze na Pobulanie. W nadchodzącą niedzielę o godz. 3 m. 30 po cenach znizonych ukaze się w Teatrze na Pobulanie niedoświadczony po raz ostatni w sezonie „Sztuba” K. Lecyckiego, która zdobyła sobie rekordowe powodzenie. Ostatnie przedstawienie tej sztuki odbyło się przy wypełnionej do ostatniego miejsca widowni.

— Występy J. Kurnakowicza. Niemal atrakcją dla najszerszych sfer publiczności wileńskiej będą niewątpliwie zapowiedziane na koniec b. m. występy cenionego artysty scen stoletnich, p. J. Kurnakowicza. Wystąpi on w świetnej i tajemniczej humorem komedii W. Rapackiego „W czepku urodzony”, której czołowa rola specjalnie dla niego została napisana.

— Jubileusz 30-letniej pracy scenicznej dyr. Al. Zelterowicza. Dnia 5 maja odbędzie się w Teatrze na Pobulanie obchód jubileuszowy 30-letniej pracy scenicznej dyr. Zelterowicza.

— „Koniec i Początek” w Lidzie i Nowogródku. Dyrekcja Teatrów Miejskich Z. A. S. P. organizuje wyjazd zespołu artystycznego na prowincję. Pierwszy wyjazd ze sztuką M. Maszyńskiego „Koniec i Początek” odbędzie się w środę 22-go kwietnia do Lidy, drugi zaś 23-go kwietnia do Nowogródka. Obsadę tworzą wybitniejsze siły zespołu.

— Recital tuncy p. Lidji Winogradkiej, mający się odbyć w dniu 19 b. m. i j. w najbliższą niedzielę o godz. 3 m. 30 ppol. budzi powszechnie zainteresowanie w najszerszych kołach miłośników czystej sztuki taneczno-plastycznej.

Kreacje tej niepospolitej artystki, prze-myślane i odczute głęboko, diametralnie odbiegają od poziomu tego rodzaju produkcji; gdyż oparte są na wysokiej jakości techniki.

Pozatem kreacje te, jako osnute na niezwykle trafnym poczuciu kolorytu i stylu oraz muzyce wybitnie wybranej, tworzą dzieło harmonijne, jednolicie dające widzącej najwyższą sumę wrażeń. Przepuszczając przez filtry sztuki, w dniu tym wypełni się doborową publicznością.

PORTRET

Adama Mickiewicza

Reprodukcja z oryginału olejnego pędla zięcia Wiesława T. Góreckiego.

DO NABYCIA:

Na składzie głównym w Księgarni Św. Wojciecha w Wilnie, oraz we wszystkich księgarniach.

Cena 2 zł.

Humor.

— A w którym roku żyć sobie pani te-

rodzić się?

(Le Rire).

PL. ORZESZKOWEJ 3.

PL. ORZESZKOWEJ 3.

„BIBLIOTEKA NOWOŚCI”

„KOMPLETNA BELETYSTYKA DO OSTATNICH NOWOŚCI W JĘZYKU POLSKIM ORAZ W OBCYCH. — LEKTURA SZKOLNA. — DZIAŁ NAUKOWY. — KAZDY ABONENT OTRZYMA PREMIMUM.

CZYNNY OD GODZ. 11-iej DO 18 ej.

KAUCJA 5 ZŁ.

ABONAMENT 2 ZŁ.

Zakończenie śledztwa w sprawie nadużyć w majątku Woropajewo.

Głośna i sensacyjna sprawa nadużyć w administracji dóbr woropajewskich należącej do p. Przedzieckiego od kilku dni weszła w inną fazę.

Jak wiadomo, śledztwo w tej sprawie prowadził sędzia śledczy na pow. postawski który odpowiedziałnością za ujawnienie nadużyć obarczył administratora tych dóbr, popularnego w szerokich kołach towarzyskich p. Aleksandra Wardenkiego i p. Aleksandra Chocianowskiego osadzając obu w areszcie.

Obecnie, wobec zakończenia śledztwa pier-wistkowego akta obejmujące trzy tomy przesłane zostały do urzędu prokuratorskiego celem sporządzenia aktu oskarżenia przeciwko obu oskarżonym.

Równocześnie do sądu okręgowego wpłynęły zażalenia na środek zapobiegawczy zastosowany względem pod sądnych.

Sąd po rozpoznaniu tej kwestji na posiedzeniu niejawnym zdecydował zmienić decyzję sędziego śledczego i obu pod sądnych postawił zwolnić z aresztu.

P. Wardenkiego w poniedziałek wypuszczono na wolną stopę i przekazano policji pod dozór, zaś p. Chocianowskiemu zmieniono na areszt bezwzględny na kaucję w kwocie 10.000 zł., a ponieważ suma ta już znajdowała się poprzednio w depozycie sądu, przeto wczoraj również wypuszczono go z Łuki-szek.

Śledztwo ustaliło, iż nadużycia popełnione na szkodę p. Przedzieckiego przewyższają 70.000 zł.

Kto jest winien tych malwersacji niebawem orzeknie sąd, który już wkrótce zajmie się tą sprawą merytorycznie

Z OSTATNIEJ CHWILI

Proces wampira düsseldorfskiego.

BERLIN 14.4. Pat. — W procesie düsseldorfskim przeciwko mordercy masowemu Peterowi Kürtenowi, który w dniu 14 b. m. wyroku został skazany na dożywocie, rozprawy dopuszczały tylko szereg rzeczowników z kół lekarskich, prawniczych i policyjnych oraz 22 sprawozdawców prasowych, w tym 4 zagranicznych. Zeznania Kürtena ujawniły cały szereg nowych momentów, oświecających do sekulne jego potworne zbrodnie. Kürten zeznał, że już jako młody chłopak w czasie zabaw z rówieśnikami stracił jednego z nich do Renu. Widok tonącego sprawił mu szczególne zadowolenie. Potem zamordował sześć osób, które następnie zżarł. Wreszcie, w dniu 14 b. m., został skazany na dożywocie.

Olbrzymi pożar.

PARTY 14.4. Pat. — Wczorajszym wieczorem w dzielnicy Clichy w południowej części Paryża, wywołany eksplozją w składzie benzyny. Pożar strawił trzy budynki, w których znajdowały się składki żywności, poczem przeniosł się na skład drewna i drzewa. Mieszkańcy domów, znajdujących się w pobliżu zalegającego pożaru, musieli być ewakuowani. Władze bezpieczeństwa musiały wezwać pomocy wojska, które utrzymywały porządek. O godzinie 14 nastąpiły nowe eksplozje rezerwuarów benzyny, co w niezwykłym stopniu utrudniało pracę straży pożarnej ze wszystkich kwater paryskich. Pożar trwa w dalszym ciągu. Straty przekroczą prawdopodobnie dziesiątki milionów franków.

Pożar w kolektorze kanalizacyjnym.

CHICAGO 14.4. Pat. — W kolektorze kanalizacyjnym wybuchł pożar, wskutek którego poniesiono śmierć kilkunastu zatrudnionych przy kanalizacji robotników, 34 robotników wydobyciu. Wszyscy byli bezprzytomni. Jak przypuszczają, w kolektorze pozostał jeszcze inni robotnicy, których dotychczas nie udało się uratować.

CHICAGO 14.4. Pat. — Według ostatnich obliczeń, w następstwie pożaru w kolektorze kanalizacyjnym poniesiono śmierć 9 osób, 9 osób zginęło, 48 zaś poparzonech umieszczono w szpitalu. Katastrofa ta była najpoważniejszą katastrofą podziemną, jaką znała dzieje miasta.

Silne lotnictwo to potęga Państwa

Skarga ukraińska w Komitecie trzech.

LONDYN, 14. IV. (Pat.). Komitet trzech, który ma rozpatrzyć skargi ukraińskie, rozpoczął swe prace 16 b. m. pod przewodnictwem ministra Hendersona przy udziale ambasadora Włoch w Londynie Bordonaro jako delegata Italii oraz posła norweskiego w Londynie Pogta jako delegata Norwegii. Ponadto w pracach komitetu weźmie udział w charakterze przedstawiciela sekretariatu Ligi Narodów kierownik sekcji mniejszościowej Ligi Ascorato, który przybył wczoraj do Londynu. Prace komitetu potrwają jak przypuszczają, trzy dni.

Wymówienie pracy.

LUBLIN, 14. IV. (Pat.). W tych dniach zarząd główny Ordynacji Zamoykich, której majątki rozciągają się na przestrzeni 5 powiatów województwa lubelskiego, wypowiedział pracę wszystkim swym pracownikom z dniem 1-go lipca r. b.

Nagroda literacka Warszawy.

WARSZAWA, 14. IV. (Pat.). Sąd konkursowy pod przewodnictwem prezesa Rady Miejskiej Rajmunda Jaworskiego na posiedzeniu w dniu 14 b. m. przyznał nagrodę literacką m. st. Warszawy za rok 1931 Zdzisławowi Debiemu. Nagroda wynosi 15 tysięcy złotych. Urzędowe ogłoszenie nazwiska literata nastąpi, zgodnie ze statutem, w dniu 3 maja.

RADIO

ŚRODA, dnia 15 kwietnia 1931 r.

11.58: Sygnał czasu i hejnał krakowski. 12.05: Muzyka hiszpańska (płyty). 13.10: Komunikaty meteorologiczne. 14.50: Radiokronika. 15.25: Program dzienny. 15.30: Odczyty dla młodszych. 16.10: Kom. dla Żegluga 1615: Audycja dla dzieci. 16.30: Audycja dla dzieci. „Podwieczorek u młodziuch Szarek”. 16.45: Koncert dla młodziuch (płyty). 17.15: „Człowiek w przeszłości” — odczyt. 17.45: Koncert. 18.45: Chwilka strażacka. 19.00: Program na zwłoki i rozm. 19.10: Kom. „Sokoła”. 19.20: Rezerwa. 19.40: Pras. dzien. radj. 19.55: „Izba Przemysłowo-Handlowa w Wilnie a sfery gospodarcze” — odczyt. 20.15: Odczyt muzyczny. 20.30: Koncert międzynarodowy. 22.00: „Święto chleba w Wenecji” — felj. 22.16: Koncert Marii Labia. 22.10: Kom. i muzyka taneczna.

CZWARTEK, dnia 16 kwietnia 1931 r.

11.58: Czas. 12.05: Muzyka taneczna (płyty). 12.45: Poranek szkolny z Filh. 14.00: Kącik dla Pań. 14.55: „Ziemia B. Księstwa Litewskiego jako całość gospodarcza” — odczyt. 15.30: Odczyty dla młodszych. 16.10: Kom. dla Żegluga. 16.15: Program dzienny. 16.20: Koncert symfoniczny. 17.15: „Wytwór jedwabiu” — odczyt. 17.45: Koncert Kameralny. 18.45: Kom. Akad. Kola Misyjnego. 19.00: „O Lelewelu” Stanisława Wyspiańskiego. 19.30: Program na zwłoki i rozm. 19.40: Pras. dzien. radj. 20.00: „Technika humanitarna” — felj. 20.15: Wieczór poświęcony Rumunji. 21.45: Stuchowisko. 22.30: Kom. i muzyka taneczna.

NOWINKI RADJOWE.

ŚNIADANIE Z ZABAMI.

Bardzo przyjemnie i pożytecznie dla zdrowia zjeść od czasu do czasu na podwieczorek ropuchę w sosie chrzanowym. Jednak o wiele przyjemniejszy i pełen nowych wrażeń smakoszkowski musi być podwieczorek ropuchy. Wystawne dania z tłustych robaków, przysmażane jeliła motyla, moździer żółtej muchy — to przysmak wykwintnego stołu. O takim właśnie podwieczorku u p. Ropuchy Szarek opowie dziełom Ciocia Hala o godz. 16.30. Dobrze byłoby gdyby po tej pogadance dzieci domagały się od rodziców codziennie.

ODCZYT GOSPODARCZY.

O godz. 19.55 p. Stefan Rudzki wygłosi odczyt p. t. „Izba przemysłowo-handlowa w Wilnie a sfery gospodarcze”. Jest to kolejny odczyt z cyklu na temat zagadnień ekonomicznych ziem północno-wschodnich, zapoczątkowanego tak szczerze przez p. Teodora Nagurskiego.

KONCERT Z BUDAPESTU.

Rozgłoszenie polskie transmitują dziś o godzinie 20.30 koncert międzynarodowy z Budapesztu w wykonaniu orkiestry filharmonicznej pod dyrekcją słynnego kompozytora i kapelmistrza węgierskiego Ernsta Dohnany. Należy o tym pamiętać, gdyż w tym czasie Elzbieta Sándor i pianista Imre Stefania. Program poświęcony muzyce węgierskiej obejmuje m. in. koncert fortepianowy A-dur Liszta z głównym tematem o szerokiej linii melodyjnej i jednej rytmice bohaterstwa rapodu. Usłyszymy też pierwszą symfonię Boli Bartoka, jednego z koryfeuszów współczesnego ruchu muzycznego węgierskiego.

WŚRÓD PISM

— Kwiecniowy „Kurier Księgarski dla wszystkich”. Ukazał się Nr. 4, za kwiecień b. r., popularnego miesięcznika poświęconego propagandzie książki, p. t. „Kurier Księgarski dla wszystkich”. Za pomocą wyznaczonych recenzji dowiadujemy się z niego o nowościach wydawniczych: „Soga o Gilim” i inne „saga islandzkie” — Artur Gorskiego i „Dzieci Lwowa” — Heleny Zakrzewskiej (opowiadania, polecane do bibliotek szkolnych przez M. W. R. i O. P.).

Niezależnie od powyższych, obszernych recenzji, włączając zwińczone, rzeczowych, a barwnie ujętych sprawozdań zawiera stały dział redakcyjny p. t. Nowości, które trzeba przeczytać.

Ciekawe wiadomości, interesujące ogół czytelników, zawierają kroniki: Ze świata książki i Ze świata książki zagranicą. Bogato, jak zwykle, reprezentowany jest bibliograf, poza, możliwie szczegółowym wykazem nowości z ubiegłego miesiąca, za-

wiera stronę książek ogólnieo-rolniczych, aktualnych na porę wiosenną. „Kurier Księgarski dla wszystkich” jest pismem nieodrodnym dla czytelników i nabywców książek. Jest jednocześnie pismem najtańszym: numerata wynosi zł. 1 gr. 80. Adres redakcji i administracji: Warszawa, Pl. Trzech Krzyży 8.

NA WILENSKIM BRUKU

ŚMIERĆ WSKUTEK ZATRUCIA SIĘ DENATURATEM.

W dniu wczorajszym zmarła w szpitalu Sawicz 20-letnia Janina Butkowska (W. Pohlanka Nr. 19), która zatruciła się spirytusem skażonym w celach samobójczych. (C).

SPADŁ ZE STRYCHU.

W dniu wczorajszym pogotowie ratunkowe zawezwało na ulicę Tatarską Nr. 22 gdzie spadł ze strychu na klatkę schodową 68-letni Abram Tanel. (C).

Po udzieleniu mu pierwszej pomocy, pogotowie na jego żądanie pozostawiło go na miejscu. (C).

CHULIGANERIA.

W przejeżdżającym furmanką przez ulicę Subocz 19-toletniego Rukojcia Jana (ul. Stefana 33) jacyś nieznani mu ulicznicy rzucili kamieniem, rozbijając czaszke. Napastników nie ujęto. (C).

KRWAWA BÓJKA.

13 b. m. pomiędzy Malickim Antonim zam. w Porubanku i Lebidziem Tymofiejem zam. w Podwoyskim wybuchła bójka na tle porachunków osobistych w czasie której Lebidziej ciężko poranił Malickiego Rannemu udzielono pomocy. (C).

KRADZIEŻ.

Na szkole Kozakiewicza Alfonsa (Garbarska 7) skradziono z mieszkanca walizkę z bielizną, książeczkę P. K. O. 10 dolarów i t. d. łącznej wartości 450 zł. (C).

ZA DOBĘ.

Od 13 do 14 b. m. zanotowano wypadków 35 — w tym kradzieży 4, oplotwa 5, przekroczeń administracyjnych 16.

Kino Miejskie

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

Gwiazdzista eskadra

Dramat miłości i poświęcenia. Aktów 10.

W rolach głównych: Urocz Baska Orwid, Jana Krysta, Janusz Malin i Jeż Kobusz.

Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-ej. — Następny program: Wiosna uczuć.

Dziś! Szampański przebieg dźwiękowy! Nastroj... Urok... Czar... budzą

W rolach głównych: Urocz Baska Orwid, Jana Krysta, Janusz Malin i Jeż Kobusz.

Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-ej. — Następny program: Wiosna uczuć.

Dziś! Szampański przebieg dźwiękowy! Nastroj... Urok... Czar... budzą

W rolach głównych: Urocz Baska Orwid, Jana Krysta, Janusz Malin i Jeż Kobusz.

Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-ej. — Następny program: Wiosna uczuć.

Dziś! Szampański przebieg dźwiękowy! Nastroj... Urok... Czar... budzą

W rolach głównych: Urocz Baska Orwid, Jana Krysta, Janusz Malin i Jeż Kobusz.

Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-ej. — Następny program: Wiosna uczuć.

Dziś! Szampański przebieg dźwiękowy! Nastroj... Urok... Czar... budzą

W rolach głównych: Urocz Baska Orwid, Jana Krysta, Janusz Malin i Jeż Kobusz.

Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-ej. — Następny program: Wiosna uczuć.

Dziś! Szampański przebieg dźwiękowy! Nastroj... Urok... Czar... budzą

W rolach głównych: Urocz Baska Orwid, Jana Krysta, Janusz Malin i Jeż Kobusz.

Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-ej. — Następny program: Wiosna uczuć.

Dziś! Szampański przebieg dźwiękowy! Nastroj... Urok... Czar... budzą

W rolach głównych: Urocz Baska Orwid, Jana Krysta, Janusz Malin i Jeż Kobusz.

Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-ej. — Następny program: Wiosna uczuć.

Dziś! Szampański przebieg dźwiękowy! Nastroj... Urok... Czar... budzą

W rolach głównych: Urocz Baska Orwid, Jana Krysta, Janusz Malin i Jeż Kobusz.

Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-ej. — Następny program: Wiosna uczuć.

Dziś! Szampański przebieg dźwiękowy! Nastroj... Urok... Czar... budzą

W rolach głównych: Urocz Baska Orwid, Jana Krysta, Janusz Malin i Jeż Kobusz.

Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-ej. — Następny program: Wiosna uczuć.

Dziś! Szampański przebieg dźwiękowy! Nastroj... Urok... Czar... budzą

W rolach głównych: Urocz Baska Orwid, Jana Krysta, Janusz Malin i Jeż Kobusz.

Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-ej. — Następny program: Wiosna uczuć.

Dziś! Szampański przebieg dźwiękowy! Nastroj... Urok... Czar... budzą

W rolach głównych: Urocz Baska Orwid, Jana Krysta, Janusz Malin i Jeż Kobusz.

Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-ej. — Następny program: Wiosna uczuć.

Dziś! Szampański przebieg dźwiękowy! Nastroj... Urok... Czar... budzą

W rolach głównych: Urocz Baska Orwid, Jana Krysta, Janusz Malin i Jeż Kobusz.

Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-ej. — Następny program: Wiosna uczuć.

Dziś! Szampański przebieg dźwiękowy! Nastroj... Urok... Czar... budzą

W rolach głównych: Urocz Baska Orwid, Jana Krysta, Janusz Malin i Jeż Kobusz.

Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-ej. — Następny program: Wiosna uczuć.

Dziś! Szampański przebieg dźwiękowy! Nastroj... Urok... Czar... budzą

W rolach głównych: Urocz Baska Orwid, Jana Krysta, Janusz Malin i Jeż Kobusz.

Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-ej. — Następny program: Wiosna uczuć.

Dziś! Szampański przebieg dźwiękowy! Nastroj... Urok... Czar... budzą

W rolach głównych: Urocz Baska Orwid, Jana Krysta, Janusz Malin i Jeż Kobusz.

Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-ej. — Następny program: Wiosna uczuć.

Dziś! Szampański przebieg dźwiękowy! Nastroj... Urok... Czar... budzą

W rolach głównych: Urocz Baska Orwid, Jana Krysta, Janusz Malin i Jeż Kobusz.

Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-ej. — Następny program: Wiosna uczuć.

Dziś! Szampański przebieg dźwiękowy! Nastroj... Urok... Czar... budzą

W rolach głównych: Urocz Baska Orwid, Jana Krysta, Janusz Malin i Jeż Kobusz.

Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-ej. — Następny program: Wiosna uczuć.

Dziś! Szampański przebieg dźwiękowy! Nastroj... Urok... Czar... budzą

W rolach głównych: Urocz Baska Orwid, Jana Krysta, Janusz Malin i Jeż Kobusz.

Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-ej. — Następny program: Wiosna uczuć.

Dziś! Szampański przebieg dźwiękowy! Nastroj... Urok... Czar... budzą

W rolach głównych: Urocz Baska Orwid, Jana Krysta, Janusz Malin i Jeż Kobusz.

Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-ej. — Następny program: Wiosna uczuć.

Dziś! Szampański przebieg dźwiękowy! Nastroj... Urok... Czar... budzą

W rolach głównych: Urocz Baska Orwid, Jana Krysta, Janusz Malin i Jeż Kobusz.

Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-ej. — Następny program: Wiosna uczuć.

Dziś! Szampański przebieg dźwiękowy! Nastroj... Urok... Czar... budzą

W rolach głównych: Urocz Baska Orwid, Jana Krysta, Janusz Malin i Jeż Kobusz.

Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-ej. — Następny program: Wiosna uczuć.

Dziś! Szampański przebieg dźwiękowy! Nastroj... Urok... Czar... budzą

W rolach głównych: Urocz Baska Orwid, Jana Krysta, Janusz Malin i Jeż Kobusz.

Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-ej. — Następny